

במדינה

העם

מחוז
לחוק?

דעותיה של ר"ח אינן סימפטיות במיוחד, והן בוודאי אינן פופולאריות ביש"ר. וזהי מפלגה הקובעת את עמדותיה המדיניות על פי הקו האדום של מוסקבה, ומעולם לא היה הדבר בולט יותר מאשר בשנתיים שחלפו מאז מלחמת-ששת-הימים. השבוע הגיעו נציגיה למוסקבה, לוועידת המפלגות הקומוניסטיות. בוועידה זו נטוש ויכוח חריף, סביב השאלה אם לגנות רש"מית את סין — או לאו. הקרמלין גייס את כל נאמניו כדי לשפוך חרפות וגידופים על פקי. אפילו מנהיג המפלגה הקומוניסטית הירדנית (הבלתי חוקית) סואד נצאר, כתב באמרו נגד סין בפראגדה. אולם קולה של ר"ח לא בלט בחיכוכ הגדול הזה. היא זכתה לכותרות ביש"ר בשל חלקה בנושא אחר לגמרי. אל משתתפי הוועידה הוגשה הצעת-החלטה, המגנה את הכיבוש הישראלי ווקראת לפינוי כל השטחים ולמתן סיוע לעמי ערב במאבקם. ההצעה הוגשה על-ידי כל המשלחות הערביות ור"ח.

הצעת לין. לא היה בכך שום חידוש, שכן זוהי העמדה הקומוניסטית הרשמית מזה שנתיים — ור"ח אימצה עמדה זו בדביקות מכסימלית. אפשר היה לצפות כי ביש"ר יעברו עליה לסדר-היום, כפי שעברו עד כה על יתר עמדותיה של ר"ח בינודון.

אך לפתע צץ חידוש: ח"כ אמנון לין, עסקן מן השורה השנייה של מע"י, ומנהל המחלקה הערבית של מפלגה זו, הריץ הצעה בהולה אל יו"ר הכנסת — להוציא את ר"ח אל מחוץ לחוק.

יש להניח, שההצעה תיפול. אולם עצם העלאתה היה בו כדי ללמד על הלכירות המנשכים ביש"ר. כי יהיו דעותיה של ר"ח כאשר יהיו, חייב מי שטר דמוקראטי לסבול אותן, ולאפשר למחזיקים בהן להביע אותן בפורום הפרלמנטארי.

הוצאתה של ר"ח אל מחוץ לחוק, ופירזור כמפלגה חוקית, לא יפגעו כל-כך בר"ח עצמה — כפי שיפגעו בדמוקראטיה הישראלית.

השוליים. זאת, דווקא בשבוע בו הכי ריזו רשמית החוגים הלאומיים של יש"ר אלדד, בעלי האידיאולוגיה הפאשיסטית ה"מובהקת, כי הם יגישו רשימה לכנסת ה"באה".

אפשר לגנות את תורת העליזות הגיונית של החוגים הפאשיסטיים. אפשר לל-עוג לשאיפות ההתפשטות שלהם, כפי ש-שה חיים חסר ("אחריו אלדד / חורנו אליך שנית — בגדד! בגדד!) או לקרוא להם תגר כפי שעשתה זיוה יריב ("למה לא? שיצאו לבחירות! שיראו לנו סעם מי הם כל גחני הקשת הפוליטיים שמאחורינו. נראה פעם אחת ולתמיד כמה הם בסך הכל בעצם! זה בריא לדמוקראטיה הישרא-לית! הרבה יותר מאשר יורקו פצצות!"). וכשם שזה נכון לגבי השוליים הפאשיסטיים, זה נכון גם לגבי השוליים הקומוניסטיים.

יחסים מרחביים

הנץ

מקאהיר

"לא נוכל לשאת עוד יום-שנה כזה!" כתב השבוע חסנין הייכל, עורך "אל-אחרם" לרגל ה-5 ביוני, והוא הוסיף, בנימה הנ"בואית הרגילה שלו: לא יהיה מנוס ממלחמה חדשה — והיא תבוא בחורף. באיזו מידה ביטא את דעתו של עבד-אלי-נאצר?

היה זמן, שמאמרו השבועי של הייכל נחשב לתמצית מחשבותיו ותוכניתיו של נשיא מצרים. אולם מאז מלחמת-ששת-הימים, חל שינוי עמוק. משקיפים המתמציים בענייניה הפנימיים של מצרים יודעים, כי הייכל ירד במידה רבה מגדולתו. בינו לבין עבד-אלי-נאצר נוצר סער מדיני, המרחיב בהתמדה, כי בעוד שנשיא מצרים אימץ לעצמו את קו הפיתרון המדיני, הצטרף עורך "אל-אחרם" בגלוי למחנה הניצים של מצרים.

העיתונאי, שבימי מלחמת תש"ח שירת ככתב צבאי בחזית הישראלית, נחשב עתה (המשך בעמוד 15)

ספסרי הדת רותחים: רב העז להתערב בפוליטיקה — למוכת אחרים

יוסף משאש (77) נתכנסו מספר עסקנים של מע"י. היו אלה, ברובם, עסקני עדות המזרח, ועימם גם ערבים. הרב בעל הדרת-הפנים התנ"כית, אשר זקנו הלכך גולש על חוזה ולחיו ורודות וגוצות, גילה להם סוד. הוא סיפר, כי לפני מותו אמר לו ראש עיריית חיפה, אבא חושי, שהוא רואה במזכיר העיר משה רופא את "תקלתו הגדולה". לכן הציע הרב להתלכד ולדרוש מהנהגת מע"י, כי תובטח לרופא סגנות ראשות ה-

רב המעדיף עסקנות פוליטית על הרמת קרן התורה בעירו, מוטב לו לבחור בין רבנות לבין פעילות ציבורית. אי-אפשר לצרפן יחד ולהשתמש בגלילה דרבנן להישגים פוליטיים. רב הוא מורה הוראה ומרביץ תורה, אין הוא מרביץ תעמולה למען מפלגה מסוימת. רב הוא עיני העדה בדעת תורה וביחידות ליהדות. אין הוא עיני מפלגה מסוימת כדי לזכותה בתוספת קולות. הרבנות הראשית מתבקשת לומר דעתה בפרשה זאת.

המכד"ל עולל

על

עיר בבחירות הבאות. ועוד תבע: יש לפעול למען ייצוג מוגבר של יוצאי צפון-אפריקה במישור המוניציפלי והפרלמנטרי.

הדבר נודע לעסקני המכד"ל בעיר. תחילה גיסו לשכנע את משאש שיחדל מפעילותו למען מע"י. כאשר לא הצליח הדבר, הם הבילו את ראשי מפלגתם בתל-אביב, כי "קם

הרב יוסף משאש

הרב הספרדי מחיפה

יום מופיעים באסיפות מפלגתיות, ויותר משהם מטפלים בתפקידיהם הרבניים הרשמיים, מקדישים הם את זמנם ואת מרצם למען המפלגה. הנה חמישה לדוגמא, מתוך שמונה חברי המועצה:

● הרב כהניאל טכורש, ראש מחלקת הכשרות של הרבנות בתל-אביב, וחבר מועצת הרבנות הראשית ביש"ר, עומד גם בראש מוסד הנקרא חבר הרבנים של המכד"ל. הוא מנהיג את הטיפול בשטח הכשרות בתל-אביב וסמוך על חבר העוורים, כדי שיוכל לבלות שעות רבות במשך הכיבוש שלו, בניין הקסטל של המכד"ל. שם הוא מושך בחוטים המפלגתיים. הוא מופיע כי

טולידאנו חדש", שיפגע קשות בזיכיון ה"מכד"ל על קולות הדתיים. מה עוד, שהמכד"ל יונקת כ-50% מקולותיה דווקא מעדות המזרח — ומשאש עלול להסיט חלק מן ה"זרם הזה למע"י.

כאשר סירב משאש להיכנע, יצאה המכד"ל להתקפה חזיתית. טען הצופה: "פעלו בתחום הרבני בלתי-רדוד לנו". לפתע שכח הצופה, כי היה זה דווקא הרב יוסף משאש, הלמדן המקל בדיני ההלכה, שבשנים האחרונות תילץ את המכד"ל מעשר רות תסבוכות הילכתיות. הוא איפשר ל"מכד"ל להישאר בקואליציה הממשלתית, וליחסל משברים שפרצו על רקע הכפייה ה-

א יזה פרשה? מי הלוחם האמין למען הפרדת הדת מן המפלגות? מי בתורו נגד ספסרות מפלגתיות בדת? מי רוצה למנוע פעילותם של רבנים בבחירות?

זהו בודאי אדם המעוניין לפגוע באחת מ"זרועות-הפעולה החשובות ביותר של המכד"ל גה הדתית-לאומית, אשר עשרות רבנים וכלי קודש אחרים — המקבלים את משכורתם מן המועצות הדתיות וממשרד הדתות — מהתים את חיל-המחץ שלה בכל מערכת-בחירות, ו"מגייסים קולות למענה.

מי זה העו לעורר סוף-סוף את הרבנות הראשית לפעול? מי מעוניין שהרבנים לא

לאלה אותה, הם של המכד"ל

אברהם חצירה

יהודה חיים

אונטרמן

הלוי

טכורש

נואם באסיפות בחירות, והוא אחד הפוליט-טרוקים הפעילים ביותר של המפלגה. ● הרב יצחק אברהם חצירה, הרב הראשי לרמלה ולוד, חבר מועצת הרבנות הראשית, אך עיקר פעילותו הציבורית היא כשטח ה"מפלגתי. הוא נודד במשך ימות השבוע בי ריכוזים של יוצאי צפון-אפריקה, מנהל תע"מולת למען המכד"ל. הוא חבר רשמי ב"מוסדות המפלגה, פעיל בסיבותיה. חשב לאחד ממגייסי הקולות הראשיים של ה"מכד"ל.

● הרב שאול ישראלי, חבר מועצת ה"רבנות הראשית וחבר בית-הדין הגבוה של הרבנות הראשית, הוא מראשי הפעילים של חבר הרבנים של המכד"ל. איש מפלגה פעיל.

● הרב חיים דויד הלוי, הרב הראשי ה"ספרדי של ראשון-לציון וחבר מועצת הרבנות הראשית, הינו חבר מוסדות המכד"ל.

● הרב הראשי איסר יהודה אונטרמן הוא חבר פעיל במכד"ל, משתתף קבוצי ב"אסיפות של המפלגה ונואם בשמה, מתערב

דתית. בכל פעם שבכנסת ובציבור צפה בעייה על רקע הכפייה הדתית, ואיימה בהת"פוצצות מרחיקת לכת, הועבר העניין לטיפולו של משאש. או, בניגוד לכל חבריו ה"רבנים, מצא הרב החיפאי אסמכתא הילכתית להתיר את הסכך ולהציל את המכד"ל. כך היה כאשר מצא פתרון לבעיית נשואים של קראים עם יהודים רבניים. הוא גם אשר פתר את בעיית גיורה של נכדתו של דויד ב"גוריון.

אך ברגע שהוברר כי האיש אינו צועד ב"תלם המנגנון המפלגתי, דווקא בשנת בח"ר, נשכחו כל זכויותיו בשטח פירוק ה"מוקשים, והקצף יצא עליו.

כולם

כמהו

א י להניח שהרבנות הראשית אמנם תטפל בדרישות של הצופה. מכל מקום, למשאש אין חשש. כי במועצת הרבנות ה"ראשית עצמה נושבים רבנים שיש להם